

som Kreditor i Boet for 4 β , og alle de andre i Boet Interesferede kunne da gjøre, hvad de vilde, det nytter Intet; Fuldmægtigen er Kurator og Inkassator. Dersom denne Bestemmelse bliver staaende i Loven, vil jeg ikke være med til at give den min Stemme, thi den er i Strid med Friheden; den ødelægger hele vor Hensigt med at have fast lønede Embedsmænd, og den bringer en Demoralisation tilstede, som allerede paa sine Steder er slem nok, men som herefter vil blive værre. Det kan ikke nytte at sætte Embedsmanden paa fast Gage, naar man stiller Fuldmægtigen saaledes, at han er sportellønnet, og at Embedsmanden bag ved ham indirekte vedbliver at være sportellønnet. Dette er min væsentligste Indvending imod Loven. Jeg vil dertil sige den Hovedindvending, at man gjør Uretfærdigheden større, end den var i Forveien, thi det kan virkelig ikke nytte, at man hjælper Nogle, naar de $\frac{9}{10}$ ikke blive hjulpsne. Jeg indrømmer, at det er et Frennsfridt, at man i visse Tilfælde har borttaget Skiftegebyrerne, men de komme til at hvile med et haardere Tryk paa de Ulykkelige, der ikke kunne slippe, og det er desværre de Allerfæste. — Min første Indvending er altsaa den, at man ikke er kommen længere med Nedsettelsen af Skiftegebyrerne, og min anden Indvending er den, at man ikke er kommen mere ind paa Frihedsprincippet. Det er helt igjennem Lovens Tanke, at naar ikke Alle ere enige — totalt enige, der taales ingen Minoritet — raader og skifter Skifteretten. — Da Tiden er saa langt fremrykket skal jeg ikke komme ind paa Vidtløftigheder, men jeg skal dog fremhæve nogle enkelte Tilfælde, som ikke ere mig ganske klare. Det er Punkter, hvorpaa jeg ikke lægger videre Vægt, men om hvilke jeg dog ønskede nærmere Oplysning af den ærede Minister. Der staar i § 4, at enhver Arving er berettiget til at forlange offentlig Skifte, men det er ikke klart, om han er berettiget dertil paa Boets Beføitning. Imidlertid er dette vel Meningen, thi der staar ikke et Ord i Loven om, at det skulde være paa hans egen Pung. Skulde det være det, vilde det Løkkende falde bort, men det er som sagt vel Tanken, at Udgiften skal bæres af hele Boet. — Det er omtalt som en almindelig Regel, at Skifteretten vurderer ved to tiltagne Vidner, og at der, hvis der gjøres Indvendinger imod denne Vurdering, bliver at udnævne to særlig sagkyndige Taxationsmænd, der da vurdere og anfægte Ed. Jeg antager, at det dermed er afgjort, at en egentlig Omvurdering ikke kan finde Sted mere end den ene Gang. Naar man ikke er nøiet med den første Vurdering af de to tilfældige Vidner, maa den derefter foretagne formelle Vurdering af Sagkyndige være bindende og kan ikke omændres ved en Overtagation. Dette staar der vel ikke, men jeg antager, det er Meningen. — Endelig er der en Bestemmelse i § 84, som vel er klar i en Retning, idet den utvivlsomt indeholder en For-

andring af Værdsetting. Der staar nemlig, at Søgemaal til Tilbagebetaling af, hvad Nogen som Arving eller Kreditor har faaet for Meget, kan anlægges paa det Sted, hvor Boet er opgjort. Det er mig imidlertid tvivlsomt, om denne Bestemmelse ikke tillige indeholder en Forandring af Instantsfølgen. Der staar i Loven, at naar en Kjendelse er endelig, kan den kun forandres ved Appel, men efter § 84 kan der, naar der er sket en endelig Udledning, altsaa naar der foreligger en endelig afsluttet Repartition, som imidlertid er fundet urigtig, anlægges Søgemaal ved Retten paa det Sted, hvor Skiftet holdes. Naar Repartitionen er endelig, skulde den, som sagt, appelleres, men er det Meningen, at Tilbagebetaling dog kan søges uden Appel, synes her at være en Modsigelse tilstede. Jeg sætter, at der er 10 Arvinger, men at man af en Zeiltagelse har divideret med 9, saaledes at Arvingernes Lodder ere bleve for store, og Skifteretten maa da indrømme altsaa, at Dpgjørelsen er urigtig. Eller jeg sætter, hvad man ogsaa, skjøndt sjældnere, ser i Praxis, at en Skifteforvalter glemmer, at Børnene gaa lige i Arv, og altsaa gjør Forskjel paa deres Arvelodder. Han bliver opmærksom derpaa; han ser, det er galt; det er altsaa en forfærdig Dpgjørelse, og han er skjender, at den er urigtig. Spørgsmaalet er nu, om det for meget Udlagte, naar Repartitionen er urigtig, kan søges tilbage ved Underretten der paa Stedet? Er det Meningen? Jeg antager ikke, det er Meningen, men det bliver noget tvivlsomt, naar man sammenholder § 84 med de Bestemmelser, som tale om Appel.

Alberti: Med Undtagelse af den ærede sidste Taler ere alle de, som i Rigsdagen have haft nogen væsentlig Del i Drøftelsen af dette Forslag, Medlemmer af Proceskommissionen, og jeg betragter derfor egentlig dette Forslag som kommende lige fra Proceskommissionen ind her i Thinget. Jeg tror derfor det kan være godt, at man fremsætter nogle afvigende Anskuelser om forskellige Dele af Lovforslaget. Jeg kan i visse Punkter slutte mig til den foregaaende ærede Taler, men jeg vil dog helst ganske kort fremsætte min Betragtning selvstændig, thi jeg tror, at den da bedst vil blive forstaaet. I en saa juridisk Materie som den foreliggende, og naar Lovforslaget tilmed omfatter 92 Paragrafer, er det ikke ganske let at forklare sig ved at optage Andres Fremstilling. Der var i Landsthinget et temmelig stort Mindretal imod en vis Bestemmelse i Loven, og dette Mindretal gjorde en Bemærkning, hvis Rigtighed neppe fra nogen Side er modsaet. Det var nemlig den, at dette Lovforslag ikke paa nogen Maade i og for sig afhjælper den Klage, som har været ført over Skiftesesenet. Denne Klage gjælder egentlig ikke Skiftebehandlingen, men Skiftedyrigheden, de høie Omkostninger, som følge med Skiftehold. Disse Omkostninger